

Sygn. akt VIII U 2091/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 r. w Gliwicach

sprawy J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 3 listopada 2017 r. **nr** (...) - (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 2091/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 listopada 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. B.

(B.) prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nowo wyliczony wskaźnik podstawy wymiaru był niższy niż 250%.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany przez orzeczenie co do istoty sprawy oraz wniósł o obciążenie organu rentowego kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu ubezpieczony podniósł, iż nie może ponosić ujemnych konsekwencji braku dokumentów zarobkowych i wniósł o odtworzenie przed Sądem wynagrodzeń sprzed 1972r. i przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 1 kwietnia 1993r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu J. B. urodzonemu w dniu (...) prawo do emerytury górniczej od dnia 1 listopada 1992r.

Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu od 01/1983r. do 12/1986r. z tytułu zatrudnienia w KWK (...) wykazane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 10 lutego 1993r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 308,74% i został ograniczony do 250%.

W dniu 12 grudnia 2016r. ubezpieczony złożył pierwszy wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych załączając do niego:

- zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 28 listopada 2016r. z wykazanymi zarobkami z lat 1972 – 1981, 1985 - 1993 sporządzone przez (...) S.A. Zakład (...) w T.,

- pismo (...) z dnia 28 listopada 2016r., że w archiwum brak jest dokumentacji placowej sprzed 1972r.

Decyzją z dnia 19 grudnia 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanego przeliczenia, gdyż nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury był niższy niż 250%. Wskaźnik ten wyniósł 223,21% i został obliczony z lat 1972 - 1992.

Decyzji tej ubezpieczony nie skarżył, natomiast w dniu 6 października 2017r. złożył kolejny wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury na podstawie art.110a w/w ustawy.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał w dniu 3 listopada 2017r. decyzję zaskarżoną, którą podtrzymał wcześniejszą decyzję z dnia 19 grudnia 2016r. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że za okresy przypadające na lata zatrudnienia 1965 – 1971, co do których brak było dokumentacji placowej, przyjął minimalne wynagrodzenia za pracę.

Ubezpieczony na przestrzeni swojego życia był zatrudniony:

- od dnia 28 czerwca 1965r. do dnia 17 czerwca 1967r. w (...) Zakładach (...) na stanowisku robotnika,

- od dnia 6 lipca 1967r. do dnia 13 listopada 1969r. w KWK (...)

na stanowiskach: od dnia 6 lipca 1967r. do dnia 30 listopada 1968r. robotnika niewykwalifikowanego pod ziemią, od dnia 1 grudnia 1968r. do dnia 13 listopada 1969r. młodszego cieśli pod ziemią,

- od dnia 24 listopada 1969r. do dnia 26 kwietnia 1993r. na stanowiskach: od dnia 24 listopada 1969r. do dnia 30 listopada 1975r. młodszego cieśli górniczego pod ziemią, od dnia 1 grudnia 1975r. do dnia 31 marca 1980r. cieśli górniczego pod ziemią, od dnia 1 kwietnia 1980r. do dnia 26 kwietnia 1993r. górnika pod ziemią.

W aktach osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w KWK (...) znajduje się karta zasiłkowa, w której wykazano okresy niezdolności ubezpieczonego do pracy m.in. w latach 1970 – 1971 z kwotami wypłaconych zasiłków chorobowych.

Sąd zobowiązał organ rentowy do wyliczenia wynagrodzenia ubezpieczonego za lata 1970 – 1971 na podstawie danych zawartych w karcie zasiłkowej, przy założeniu, że ubezpieczony pracował w tym czasie w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wykonując zobowiązanie Sądu organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 15 lutego 2017r. podał, że wynagrodzenia ustalone na podstawie danych z karty zasiłkowej wynoszą:

- za 1970r. – 32.640 zł (wskaźnik 121,70 %),

- za 1971r. – 19.022 zł. (wskaźnik 67,23 %)

Przy uwzględnieniu tych wynagrodzeń i pozostałych wynikających z akt organu rentowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 223,63 % i został obliczony z 20 najkorzystniejszych lat, to jest z lat 1970, 1973 – 1992.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego oraz akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w KWK (...).

Sąd uznał, iż powołane dowody są wystarczające do stanowczego rozpoznania sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017r., poz.1383 ze zm.).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji,

gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., sygn. akt II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., sygn. akt I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257). Niemniej jednak zarobki za poszczególne lata muszą być wykazane w sposób niebudzący wątpliwości, w ściśle określonej kwotowo wysokości. Nie jest natomiast możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o hipotetyczne lub uśrednione wysokości zarobków. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 czerwca 2014r. III AUa 1136/13).

Ubezpieczony składając w organie rentowym wniosek o przeliczenie emerytury górniczej przedłożył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 28 listopada 2016r. za lata 1972 – 1981, 1985 – 1993. Przy uwzględnieniu tych zarobków oraz pozostałych znajdujących się już w aktach ZUS za lata 1983 – 1986 wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z 20 najkorzystniejszych lat wyniósł 223,21%, a więc był niższy niż 250%.

W niniejszej sprawie ubezpieczony domagał się odtworzenia wynagrodzeń uzyskiwanych sprzed 1972r.

Co do tych lat nie zachowała się dokumentacja płacowa. W aktach osobowych dotyczących zatrudnienia w KWK (...) znajduje się karta zasiłkowa, z której wynikają okresy niezdolności ubezpieczonego do pracy w latach 1970 – 1971 i kwoty wypłaconych z tego tytułu zasiłków chorobowych.

Na podstawie tych danych organ rentowy, wykonując uprzednie zobowiązanie Sądu, wyliczył wynagrodzenia ubezpieczonego za lata 1970 – 1971. Przy uwzględnieniu tych wynagrodzeń i pozostałych wynikających z akt organu rentowego najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej wyniósł 223,67 % i został obliczony z lat 1970, 1973 – 1992.

Skoro nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie jest wyższy niż 250%, to ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art.110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo, zgodnie z art.15 ustawy.

Zaznaczyć należy, że Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw emerytur i rent mając na uwadze fakt, że w aktach osobowych ubezpieczonego brak jest jakichkolwiek dokumentów, na podstawie których można byłoby ustalić wynagrodzenia za lata przypadające przed 1972r., poza wspomnianą powyżej kartą zasiłkową. Zresztą nieprawdopodobnym jest, aby ubezpieczony w tych latach uzyskiwał zarobki, co do których wskaźnik oscylowałby w granicach 250%. Ubezpieczony był wówczas stosunkowo młodym pracownikiem, a więc niewątpliwie uzyskiwał niższe wynagrodzenie niż w latach późniejszych. W tym miejscu zwrócić należy uwagę, iż zarobki przekraczające wskaźnik 250% ubezpieczony osiągnął tylko w czterech latach swojej pracy w KWK (...), to jest w latach 1983 – 1984, 1986, 1988, po kilkunastu latach pracy na Kopalni.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku i na mocy

art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

(-) SSO Grażyna Łazowska